

teatr polski bydgoszcz

KONFERENCJA PROGRAMOWA

10 grudnia 2024

Bydgoszcz

IDEA

„Jeszcze lepiej!” — to hasło przewodnie sezonu 2024/2025. Jedną z polskich (a być może po prostu ludzkich) przywar jest postrzeganie otaczającej nas rzeczywistości w czarnych barwach. Pytanie jednak, czy nie warto odwrócić tę optykę? W ostatnim rankingu miast wojewódzkich, które najlepiej nadają się do życia, Bydgoszcz zajęła wysoką, szóstą lokatę. Niemalą wkład w sukces miasta przynosi kultura. Teatr Polski na przestrzeni minionych sezonów odniósł szereg sukcesów: skonsolidowany, uzdolniony zespół aktorski, oddani pracownicy sceny i administracji, nagradzane na ogólnopolskich festiwalach spektakle, sieć współpracujących uznanych reżyserów i reżyserów, wpisujący się w mapę środkowoeuropejskiego życia teatralnego konkurs dramatyczny AURORA oraz ściągający najważniejsze nazwiska międzynarodowych scen Festiwal Prapremier.

Osiągnięcia poprzednich dyrekcji są czymś, co – przy własnej, autorskiej wizji kolejnych sezonów – warto w tych obszarach kontynuować. Oto zadanie, które towarzyszy kolejnym sezonom: rozwijać to, co jest dla Bydgoszczy powodem do dumy, wykorzystać potencjał instytucji i miasta, jednocześnie idąc dalej, szukając w nowych obszarach, pozyskując tych odbiorców i odbiorczynie, którzy w ostatnich sezonach nie byli widzami i widziami teatru. W naszym rozumieniu teatr publiczny to teatr służący wspólnocie.

W pierwszej kolejności: lokalnej społeczności. A zatem: mieszkańcom/mieszkancom miasta i regionu. To teatr, który daje swobodę twórczą i możliwość rozwoju wszystkim zatrudnionym w nim osobom, ale zwrócony jest przede wszystkim na zewnątrz. Jest otwarty, poszukujący, nieustępliwy. Z jednej strony porusza tematy trudne i niewygodne, z drugiej – jednoczy, wspiera, daje chwile radości i wytchnienia. Nikogo nie wyklucza, zaprasza wszystkich, nie ustaje w definiowaniu samego siebie. Nie boi się ambitnych eksperymentów, ale zawsze pozostaje w kontakcie z widownią, nie zapominając o przeszłości, tożsamości, klasycie.

PREMIERY SEZONU 2024/2025

A. Fredro, *Zemsta*

reż. Radosław Rychcik

„Zemsta” to arcydramat polskiego mistrza komedii: najbardziej znany polski utwór sceniczny, który trwale wpisał się w kanon rodzimej kultury. To jednocześnie zjadliwa satyra, w której wciąż możemy przeglądać się jak w lustrze, śledząc katalog naszych wad i przywar. Wystawienie „Zemsty” wpisuje się w misję promowania klasyki i stworzenia przedstawienia atrakcyjnego zarówno dla dorosłych widzów/widzek, jak i młodzieży szkolnej.

W brawurowym odczytaniu Radka Rychcika, słynącego z odważnych połączeń kanonu literatury z popkulturą, akcja dramatu zostanie umiejscowiona na Dzikim Zachodzie. Przy poszanowaniu słów i sensów zawartych w utworze Fredry, twórcy postarają się zmierzyć z konwencją klasycznego westernu — opowieści o wyrównywaniu rachunków, szukania sprawiedliwości — wydobywając na nowo całą brawurowość fredrowskiego humoru.

Premiera: 31 stycznia 2025

Radostaw Rychcik

(biogram)

Fot. Dawid Stube

Reżyser teatralny, urodzony w 1981 roku. Absolwent polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim i reżyserii w PWST w Krakowie. Debiutował w Narodowym Starym Teatrze im. H. Modrzejewskiej w Krakowie spektaklem „Forma przetrwalnikowa”. Później przygotował przedstawienie „Versus. W gęstwinie miast” Brechta w 2008 roku w Teatrze Nowym Proxima w Krakowie. W 2009 roku w Teatrze Dramatycznym im. G. Hołoubka w Warszawie wyreżyserował świetnie przyjęte „Fragmenty dyskursu miłosnego” Barthes’a. Kolejny spektakl to „Samotność pól bawełnianych” Bernarda-Marii Koltèsa

(Teatr im. S. Żeromskiego w Kielcach, 2009), który odniósł sukces zarówno w Polsce, jak i zagranicą. W Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu zrealizował cieszących się uznaniem publiczności na całym świecie „Dwunastu gniewnych ludzi” (2012) oraz „Dziady” (2014). Ostatnie jego realizacje to: „Wielkie przemówienia” (2015) na PPA, „Utalentowany Pan Ripley” (2015), „Ripley pod ziemią” (2016), „Kartoteka rozrzucona” (2018) w Teatrze Studio im. S.I. Witkiewicza w Warszawie i „Wesele” (2016) w Teatrze Śląskim im. S. Wyspiańskiego w Katowicach. „Imię róży” (2019) w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie, „Ślub” (2020) i „Król Edyp” (2022) w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, „Nora” (2020) w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, „Don Juan” (2022) w Teatrze Nowym im. K. Dejmka w Łodzi, „Lalka” (2021) w Teatrze im. A. Fredry w Gnieźnie oraz „Zły” w Teatrze im. W. Bogusławskiego w Kaliszu. Pracował również jako reżyser w USA, Brazylii, Turcji i we Włoszech. Laureat wielu prestiżowych nagród, m.in. Lauru Konrada za reżyserię „Łyska z pokładu Idy” (Teatr Dramatyczny im. J. Szaniawskiego w Wałbrzychu) na XIII Ogólnopolskim Festiwalu Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje” w Katowicach (2011), Paszportu POLITYKI (2014) za poznańskie „Dziady” i nagrody indywidualnej za reżyserię tarnowskiego spektaklu „Grażyna” w konkursie MKiDN „Klasyka Żywa” (2015).

E. Zegadłowicz, *Zmory*

reż. Jan Jeliński

„Zmory” to legendarna powieść inicjacyjna Emila Zegadłowicza. Opowieść o dojrzewaniu, inicjacji w dorosłość młodego chłopaka na tle przemian społecznych dokonujących się we współczesnych bohaterowi Wadowicach. „Zmory” w swoich czasach wywołały skandal, elektryzując czytelników i krytykę.

Jednocześnie wzbudziły zachwyt odbiorców, od Brunona Schulza po Karola Wojtyłę (który zresztą jako dziecko poznał Zegadłowicza), doczekując się długiego literackiego życia i kultowej adaptacji filmowej.

Jan Jeliński, uznany głos młodego pokolenia reżyserskiego, chce w swojej adaptacji skupić się na temacie młodzieńczej inicjacji i tego, jak rodząca się świadomość własnych potrzeb konfrontuje się z normami społecznymi, wychowaniem i presją środowiska.

Premiera: przełom marca i kwietnia 2025

Jan Jeliński

(biogram)

Fot. Archiwum prywatne

Jan Jeliński – reżyser teatralny, w którego dorobku znajdują się m.in. takie spektakle jak: „Nimfy 2.0” (Narodowy Stary Teatr im. H. Modrzejewskiej w Krakowie), „Boginie” (Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie), „Ludwig” (Teatr im. S. Żeromskiego w Kielcach/Nowy Teatr w Warszawie), „Stella Walsh. Najszybsza osoba świata” (Teatr Polski

im. H. Konieczki w Bydgoszczy), „Hotel Chelsea” (Teatr im. S. Jaracza w Olsztynie).

Jego spektakle miały pokazy m.in. w: TR Warszawa, Nowym Teatrze w Warszawie oraz na festiwalach Boska Komedio w Krakowie, Queer Festiwal w Poznaniu. Na co dzień związany z Teatrem Dramatycznym im. G. Holubka w Warszawie, gdzie zasiada w dziale programowym.

K. Čapek, *Fabryka absolutu*

reż. Judyta Berłowska

Judyta Berłowska, nagradzana reżyserka i pedagogka, zasłynęła projektami teatralnymi łączącymi klasyczne formy narracyjne ze społecznym zaangażowaniem i partycypacyjnymi metodami pracy.

W jej toruńskim spektaklu „Mazagan. Miasto”, nagrodzonym Grand Prix Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, Berłowska stworzyła spektakl we współpracy z mieszkańcami Torunia, prowadząc warsztaty m.in. w domach opieki, areszcie śledczym czy domach dziecka. Spektakl był następnie grany we wszystkich tych miejscach oraz w prywatnych mieszkaniach, gdzie zapraszający aktorzy zobowiązani byli do sprowadzenia na widownię swoich sąsiadów.

W premierze bydgoskiej planujemy rozwinąć tę formułę. Przenikliwy, satyryczny tekst „Fabryki absolutu” – opowieści, w której Czesi konstruują u progu XX wieku maszynę służącą do wytwarzania „Boga” – posłuży za punkt wyjścia do stworzenia autorskiego scenariusza, w którym opowieści mieszkańców Bydgoszczy będą przeplatać się z diagnozą kondycji społeczeństwa, w którym żyjemy.

Premiera: maj 2025

Judyta Berłowska

(biogram)

Fot. Patrycja Wróbel

Reżyserka, pedagogka teatru, trenerka, absolwentka Reżyserii Dramatu krakowskiej PWST i Wiedzy o Teatrze AT w Warszawie.

Otrzymała nagrodę za reżyserię w Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej 2020 oraz Grand Prix na Forum Młodej Reżyserii 2014. Reżyserowała w takich teatrach jak: Teatr W. Horzycy w Toruniu, Teatr Dzieci Zagłębia im. J. Dormana w Będzinie, Teatr im. W. Bogusławskiego w Kaliszu, Teatr Lali i Aktora „Kubuś” im. S. Karskiego w Kielcach, Teatr im. J. Słowackiego

w Krakowie, Teatr Miejski w Gliwicach, Teatr im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze.

Wielokrotnie pracowała jako pedagogka teatru, w tym sześciokrotnie w ramach Lata w teatrze. W 2022/23 roku odbyła kurs NVC w Fundacji 4 Kroki. Absolwentka Szkoły Trenerów Organizacji Pozarządowych.

Tytuł w opracowaniu

reż. Eugenia Balakireva

Zgodnie z zapowiedzią programową dyrekcja Teatru w każdym sezonie umożliwi debiut reżyserski jednej osobie wyłonionej w ramach przeglądu szkół teatralnych Forum Młodej Reżyserii w Krakowie. W tym roku nagrodę tę, za spektakl „zła krew”, otrzymała Eugenia Balakireva, studiująca w krakowskiej AST artystka pochodzenia białoruskiego. W swoim przejmującym szkicu scenicznym brawurowo zmierzyła się z trudnym splątaniem tematu odchodzenia, trudnych relacji rodzinnych i twórczej wolności.

Tytuł sztuki, którą Balakireva zadebiutuje w Teatrze Polskim im. H. Konieczki w Bydgoszczy jest w trakcie ustalania z reżyserką.

Premiera: czerwiec 2025

Eugenia Balakireva

(biogram)

Fot. Marcin Libera

Eugenia Balakireva to studentka IV roku Wydziału Reżyserii i Dramaturgii na Akademii Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego w Krakowie. Asystentka Michała Borczucha przy spektaklu dyplomowym „Anioły w Ameryce” i Marcina Libera przy spektaklu

„Fostissimo”. Jej spektakl „Praca z aktorem. Proces” dostał dwa wyróżnienia na 13. Forum Młodej Reżyserii: udział w pierwszej edycji konkursu WYSPIANKISS Teatru Śląskiego im. S. Wyspiańskiego w Katowicach i rezydencję artystyczną w TR Warszawa. Spektakl został również pokazany w ramach nurtu studenckiego na Warszawskich Spotkaniach Teatralnych.

Na tegorocznym Forum Młodej Reżyserii dostała nagrodę Związku Artystów Scen Polskich za najlepszą dramaturgię, wyróżnienie jury, zaproszenie do zagrania spektaklu na festiwalu Boska Komedia, debiut reżyserski w Teatrze Polskim im. H. Konieczki w Bydgoszczy oraz nagrodę Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie.

FESTIWAL PRAPREMIER

Priorytetem naszej dyirekcji będzie utrzymanie i rozwój Festiwalu Prapremier. Na przestrzeni ostatnich lat Prapremiery stały się przekrojem najważniejszych zjawisk europejskiego teatru.

Hasło Festiwalu w 2025 będzie brzmiało: „Wszystko, co ludzkie”. Chcemy przyjrzeć się człowieczeństwu we wszystkich jego wymiarach: naszym lękom, ambicjom, nadziejom i niepokojom, naszej codziennej pracy i wyzwaniom, przed którymi stoimy jako ludzkość. I temu, gdzie w dobie wielkich kryzysów i wyzwań, przemian technologicznych i klimatycznych znajdujemy się jako ludzkość.

W nadchodzącej edycji pragniemy wzbogacić formułę Prapremier wydarzeniami kontekstowymi (panele dyskusyjne, debaty, warsztaty, program towarzyszący).

W ramach kolejnych edycji chcielibyśmy jednocześnie zaproponować formułę „**Fokus na:...**”, która pozwalałaby każdorazowo zwrócić szczególną uwagę na kulturę teatralną konkretnych krajów lub obszarów kulturowych

(teatr hiszpańskojęzyczny, teatr ukraiński i białoruski, teatr frankofoński, teatr anglosaski, teatr Bliskiego Wschodu itp.), prezentując w możliwie przekrojowy sposób najciekawsze zjawiska teatralne danego rejonu.

Jednocześnie zależy nam na utrzymaniu środkowoeuropejskiego konkursu **AURORA. Nagroda Dramaturgiczna Miasta Bydgoszczy**: wyróżnienia, które trwale wpisało się w mapę teatralną regionu i odgrywa niezwykle ważną rolę w promowaniu dramaturgii najnowszej oraz wymianie kulturowej.

DZIAŁANIA TOWARZYSZĄCE

BYDGOSKIE SALONY POEZJI I MUZYKI

W lutym 2025 r., wzorem Narodowego Starego Teatru im. H. Modrzejewskiej w Krakowie, w którym od ponad dwudziestu lat odbywają się Krakowskie Salony Poezji Anny Dymnej, pragniemy zainicjować cykl „Bydgoskie Salony Poezji i Muzyki”.

Wydarzenie to będzie odbywało się w każdą niedzielę o godzinie 12. Aktorki i aktorzy Teatru Polskiego im. H. Konieczki w Bydgoszczy będą prezentowali publiczności wiersze przy akompaniamencie zapraszanych muzyków. Każdy Salon będzie poświęcony innemu tematowi (klasyka poezji, lokalni twórcy, poezja współczesna, salony tematyczne, salony w j. ukraińskim itp.).

W ramach kolejnych odsłon cyklu planujemy współpracę z innymi instytucjami samorządowymi.

Podobna inicjatywa zafunkcjonowała już z powodzeniem w szeregu teatrów na terenie Polski. Wydarzenia, posiadające olbrzymią wartość dla miasta, odznaczają się jednocześnie wysokim walorem artystycznym i pozwalają na promowanie szerokiego przeglądu poezji wśród widowni teatru: od polskiej i światowej klasyki, przez twórców najnowszych, po lokalne środowisko twórcze.

Terminy najbliższych Salonów:

09.02.2025 | niedziela | inauguracja | poświęcony poezji ks. Twardowskiego

16.02.2025 | niedziela | salon walentynkowy – wiersze o miłości

23.02.2025 | niedziela | dwujęzyczny salon poezji ukraińskiej

Bydgoskie Salony Poezji i Muzyki zostaną honorowo otwarte przez patronującą wydarzeniu p. Annę Dymną.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

W roku 2025 planujemy zapełnić wakat na stanowisku edukatora teatralnego i wznowić działania z zakresu pedagogiki teatru.

Edukację teatralną uważamy za jeden z najważniejszych obszarów funkcjonowania nowoczesnego teatru publicznego. Nie tylko realizuje ona ustawowy obowiązek zapewniania edukacji kulturalnej dla obywateli/obywatelek, ale przede wszystkim jest narzędziem wzmacniania lokalnej społeczności, pozyskiwania nowej widowni i budowania szerokich kompetencji społecznych. Kompleksowa edukacja teatralna obejmuje działania warsztatowe, panele dyskusyjne, wprowadzenia do spektakli, oprowadzania po teatrze czy inne formuły zajęciowe. Adresowana jest do szerokiego grona odbiorców/odbiorczyń: nie tylko młodzieży, ale również seniorów/seniorek, grup defaworyzowanych, osób z różnymi potrzebami, czy pracowników/pracownic z innych zakładów zainteresowanych współpracą z teatrem.

Ścisły projekt tych planów będzie związany z autorską koncepcją zatrudnionej osoby, lecz na pewno będzie obejmował: warsztaty teatralne, spotkania dyskusyjne towarzyszące premierom, spacerowniki.

Proponowane projekty/działania:

- Wprowadzenia do spektakli – wykłady przed przedstawieniem zarysowujące kontekst spektaklu, prezentujące najważniejsze wątki.

- Warsztaty do spektakli dla grup zorganizowanych oraz widzów/widzek indywidualnych – chcielibyśmy rozwijać program uwzględniając obecne tytuły w repertuarze, ale także tworzyć zajęcia w oparciu o ważne i aktualne tematy, by budować wspólnotę osób odpowiedzialnych i społecznie aktywnych.

- Warsztaty i spotkania wokół nadchodzących premier – wierzymy, że włączenie widzów/widzek w proces produkcji i przeprowadzenie ich przez kulisy współtworzyć będzie przestrzeń bezpieczną i wpływie pozytywnie na budowanie relacji.

- Warsztaty dla dzieci, młodzieży w czasie ferii i wakacji – teatr jest miejscem spotkania, więc chcemy do naszych przestrzeni zaprosić także młodych ludzi.

- Działania dla nauczycielek/nauczycieli, pedagożek/pedagogów – działania rozwijające miękkie kompetencje (warsztaty, spotkania, seminaria, laboratoria), będące wsparciem w codziennej pracy, promujące ideę pedagogiki teatru.

- Opieka nad dziećmi w czasie spektakli – projekt dedykowany osobom opiekuńczym, które często są wykluczone z życia kulturalnego. Umożliwienie rodzicom wizyty w teatrze, to uwzględnienie ich potrzeb i oczekiwań.

Zaproponowane przez nas działania to propozycja programu edukacyjnego, który pragniemy rozwijać, by tworzyć teatr inkluzywny, otwarty i bezpieczny.

WSPÓŁPRACE I WSPÓŁORGANIZACJE

Samorządowa instytucja kultury tworzona jest z myślą o lokalnej społeczności. Nie wyklucza to, a nawet obliczone do poszerzania jej aktywności o komponent ogólnopolski i międzynarodowy, służący poszerzaniu horyzontów jej pracowników/pracownic oraz odbiorców/odbiorczyń, wymiany doświadczeń, budowania współpracy zagranicznej czy promocji miasta. Jednocześnie jednak istotne jest, aby teatr służył wspólnocie, z myślą o której powstał.

Szlak TeH2O, Młyny Rothera, lokalne księgarnie, historia Starego Fordonu i tamtejszej synagogi – wszystkie te przestrzenie i opowieści o nich leżą w obrębie tego, co będzie nas interesowało w poszukiwaniach artystycznych w nadchodzących sezonach.

Chcemy podtrzymać niezwykle ważną dla tradycji bydgoskiej sceny ścisłą współpracę z organizacjami pozarządowymi. Teatr Polski może stać się przestrzenią debaty i współpracy działających w mieście NGO'ów, wspierając je w realizacji ich przedsięwzięć, wchodząc z nimi we współpracę i w miarę możliwości udostępniając swoją infrastrukturę, zwłaszcza od momentu zakończenia inwestycji modernizacyjnej.

W sezonie 2024/2025 Teatr Polski w Bydgoszczy planuje kontynuację współpracy w ramach następujących projektów, m.in.:

- Noc Muzeów;
- SENIORADA;
- POZYTYWKA – Magiczny Festiwal Świata Baśni i Bajek;
- Mózg Festival;
- Dyplomy teatralne studentów wydziału wokalnno-aktorskiego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy.

Kolejne współprace są w trakcie negocjacji:

- obecnie jesteśmy na etapie finalizowania listu intencyjnego o współpracy z Teatrem im. A. Fredry w Gnieźnie (z racji trwających modernizacji siedzib obydwu teatrów);
- prowadzimy rozmowy o współpracy z partnerami lokalnymi (Teatr Kameralny, Akademia Muzyczna, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Klub Mózg, Młyny Rothera) i planujemy zainicjowanie rozmów z kolejnymi.

TEATRALNA RADA WIDZÓW

W ramach społecznych działań proponujemy powołanie **Teatralnej Rady Widzów**. To nowatorskie ciało doradcze składające się z dynamicznych i zaangażowanych przedstawicieli lokalnej społeczności, które będzie miało realny wpływ na kształtowanie linii programowej teatru.

Celami Rady będą:

- Integracja widowni z teatrem: wzmacnianie więzi między teatrem a odbiorcami/odbiorczyniami poprzez umożliwienie widz(k)om aktywnego udziału w życiu kulturalnym miasta.
- Edukacja kulturalna: rozwijanie świadomości kulturalnej i artystycznej wśród mieszkańców i mieszkank Bydgoszczy, promowanie wartości teatru jako medium artystycznego i edukacyjnego.
- Świeże perspektywy: wzbogacenie repertuaru teatru o tematy i formy, które są bliskie mieszkańcom/mieszkańcom, dzięki ich bezpośredniemu zaangażowaniu w proces programowy.
- Aktywizacja obywatelska: kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich poprzez aktywne uczestnictwo bydgoszczan(ek) w decyzjach dotyczących kultury lokalnej.

NURT MUZYCZNY

MIASTO MUZYKI UNESCO

W realizacji programu teatru chcielibyśmy skorzystać z unikalnego potencjału, jakim jest przynależność Bydgoszczy do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO jako Miasta Muzyki.

Bydgoszcz posiada już wiele instytucji ukierunkowanych na ten obszar działalności: dość wspomnieć o Akademii Muzycznej, Operze Nova, Filharmonii Pomorskiej, czy realizującym wiele produkcji musicalowych Teatrze Kameralnym.

Dlatego nurt muzyczny Teatru Polskiego powinien z jednej strony korzystać z potencjału partnerów w mieście, z drugiej – znaleźć swoją własną, unikalną drogę wpisania się w tym obszarze w miejską politykę kulturalną.

teatr polski bydgoszcz

Teatr Polski
im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy
al. Mickiewicza 2
85-071 Bydgoszcz

www.teatrpolski.pl
FB: /TeatrPolskiBydgoszcz
IG: @teatr_polski_bydgoszcz
YT: Teatr Polski Bydgoszcz